Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2022

Course	**:**	**SYBA**	**Date**	**:**	**02/02/2022**
Subject Code	**:**	**SKTM-05**	**Time**	**:**	**01:00pm to 03:00pm**
Subject Name	**:**	**Main Paper - 05 (Sanskrit – સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ અને વિક્રમોર્વશીયમ્)**	**Duration**	**:**	**2 Hours**
			Max. Marks	**:**	**50**

પ્રશ્ન:1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બેનું ભાષાંતર કરો : **(06)**

१. श्लाध्यमवन्तिनृपतेः सदृशी तनूजां कालक्रमेण पुनरागतदारभारः ।
लावाणके हुतवहेन हताङ्ग्यष्टिं तां पद्मिनीं हिमहतामिव चिन्तयामि ॥
२. शय्या नावनता तथास्तृतसमा न व्याकुलप्रच्छदा
न क्लिष्टं हि शिरोपधानममलं शीर्षाभिघातौषधैः ॥
रोगे दृष्टिविलोभनं जनयितुं शोभा न काचित् कृता
प्राणी प्राप्य रुजा पुनर्न शयनं शीघ्रं स्वयं मुञ्चति ॥
३. प्रणयिषु वा दक्षिण्यादथवा सद्वस्तुपुरुषबहुमानात् ।
शृणुत मनोभिरवहितैः क्रियामिमां कालिदासस्य ॥
४. अदः सुरेन्द्रस्य कृतापराधान् प्रक्षिप्य दैत्यांल्लवणाम्बुराशौ ।
वायव्यमस्त्रं शरधिं पुनस्ते महोरगः श्वभ्रमिव प्रविष्टम् ॥

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે સસંદર્ભ સમજાવો. **(04)**

1. *समृद्गृहके किल शय्यास्तीर्णा ।*
2. *अहो अकरुणाः खलु ईश्वरा मे ।*
3. *अनप्सरेव मे प्रतिभासि ।*
4. *अहो नु खलु दुर्लभाभिनिवेशी मदनः ।*

પ્રશ્ન:2 *ભાસનાં નાટકોનાં કર્તૃત્વ વિશે વિદ્વાનોના મતોની સમીક્ષા કરો.* **(10)**

અથવા

"સ્વપ્નવાસવદત્તમ્"ની આધારસામગ્રી જણાવી કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફાર ચર્ચો.

પ્રશ્ન:3 *મહાકવિ કાલિદાસનાં રૂપક સાહિત્યનો વિસ્તૃત પરિચય આપો.* **(10)**

અથવા

વિક્રમોર્વશીયમ્નાં પ્રથમ અંકના ઘટનાક્રમની સમીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન:4 નીચેનામાંથી ગમે તે બે નોંધ લખો. **(10)**

1. *સ્વપ્નવાસવદત્તમ્માં રસ*
2. *ઘોષવતી વીણા-પ્રસંગ*
3. *કાલિદાસની પ્રણયભાવના*
4. ***વિક્રમોર્વશીયમ્** શીર્ષક*

પ્રશ્ન:5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. **(10)**

1. *'અભિષેક નાટક' શેના પર આધારિત છે ?*
   (A) *મહાભારત* (B) *રામાયણ* (C) *ઉદયન કથા* (D) *એકપણ નહીં*

2. *સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ નાટકમાં કેટલાં અંકો છે ?*

(A) *ચાર* (B) *પાંચ* (C) *છ* (D) *સાત*

3. *પદ્માવતીના ભાઈનું નામ આપો.*

(A) *યૌગન્ધરાયણ* (B) *ઉદયન* (C) *દર્શક* (D) *બ્રહ્મચારી*

4. *બ્રહ્મચારીપ્રસંગ કયા અંકમાં આવે છે ?*

(A) *પ્રથમ* (B) *દ્વિતીય* (C) *તૃતીય* (D) *ચતુર્થ*

5. *ભાસે તે સમયનાં કેટલાં ગણ રાજ્યોનો ઉલ્લેખ સ્વપ્નવાસવદત્તમાં કર્યો છે ?*

(A) *બે* (B) *ત્રણ* (C) *ચાર* (D) *પાંચ*

6. *રૂપકના મુખ્ય કેટલા પ્રકારો છે ?*

(A) *આઠ* (B) *દસ* (C) *બાર* (D) *અઢાર*

7. *વિક્રમોર્વશીયમ્ નાટકની નાન્દીમાં કોની સ્તુતિ છે ?*

(A) *શિવ* (B) *નારાયણ* (C) *કૃષ્ણ* (D) *ઈન્દ્ર*

8. *પુરૂરવા અને ઉર્વશીના પુત્રનું નામ આપો ?*

(A) *સર્વદમન* (B) *ભરત* (C) *પ્રહલાદ* (D) *આયુ*

9. *પુરૂરવાએ કયા દાનવથી ઉર્વશીને છોડાવી ?*

(A) *મય* (B) *ખર* (C) *કેશી* (D) *વૃત્ર*

10. *ગંધર્વરાજનું નામ શું છે ?*

(A) *પુષ્પદંત* (B) *ચિત્રરથ* (C) *વસુબંધ* (D) *પુષ્પમિત્ર*